

BILKENT
SENFONİ ORKESTRASI

The Saga of Arhaveli İsmail

Murat Cem ORHAN ŞEF | CONDUCTOR

Joë CHRISTOPHE KLARNET | CLARINET

27 Nisan April 2024

Cumartesi Saturday, 20.00

Bilkent Konser Salonu Bilkent Concert Hall

Değerli Dinleyicilerimiz,

Gittikçe artan sayılarla yeni dinleyicilerimizin aramıza katılmasından mutluluk ve gurur duyuyoruz. İzleyicilerimizin beğenilerini içten alkışlarıyla sergilemeleri, bizler için paha biçilmez bir destek.

Seslendirilen eserlerin bazıları birkaç bölümden oluşmaktadır. Eserin tümü bittikten sonra alkışlamanız bizlere kolaylık sağlayacaktır. Aynı nedenle konser esnasında cep telefonlarınızı sessiz konuma getirmenizi ve flaşla fotoğraf çekmemenizi rica ederiz.

Kural olarak, geç girişlere sadece alkış sırasında izin verilecektir. Sanatçı ve dinleyicilerimizin konsantrasyonunu bozmamak adına etkinlik başlangıcından en az 15 dakika önce konser salonuna gelinmesi tavsiye edilir.

Dear Listeners,

We are happy and proud to perform to a growing audience. The applause we receive from the audience is an invaluable expression of appreciation.

Some of the works performed by the artists are composed of several parts. It would be highly convenient if the listeners hold their applause until the end of the work. For the same reason, we kindly ask our listeners to put their cell phones on silence mode and not to take any photographs with flash during the concert.

As a principle, latecomers will be admitted only during the applause in the program.

It is recommended that you arrive at the concert hall at least 15 minutes before the activity starts to avoid any distraction to the artists and audience.

www.bso.bilkent.edu.tr

bso@bilkent.edu.tr

Bilkent Üniversitesi

Bilkent Üniversitesi kültür ve sanat faaliyetidir.
Cultural and artistic activity of Bilkent University.

Program

T. Yayalar

Echoes and Ashes: The Saga of Arhaveli Ismail
For Large Ensemble and Electronics
(*World Premiere*)

W. A. Mozart

Clarinet Concerto, A Major, KV.622

- I. Allegro
- II. Adagio
- III. Rondo. Allegro

ara - interval

P. I. Tchaikovsky

Symphony No.5, Op.64

- I. Andante—Allegro con anima
- II. Andante cantabile con alcuna licenza
- III. Valse. Allegro moderato
- IV. Finale. Andante maestoso—Allegro vivace

Zorunlu durumlarda program değişikliği yapılabilir.

Programs may be subject to changes due to reasons beyond our control.

Murat Cem Orhan şef conductor

Türk orkestra şefi ve besteci Murat Cem Orhan, dikkate değer ölçüde geniş bir dizi müzikal uğraşa ve zengin bir repertuvara sahip. Orhan, CRR Senfoni Orkestrası'nın Müzik Direktörü ve Birinci Şefi gibi saygın görevlerinin yanı sıra CRR Konser

Salonu'nun Sanat Direktörü olarak hizmet veriyor.

Murat Cem Orhan önümüzdeki sezonda öne çıkan performanslarında, Sofya Filarmoni Orkestrası, Liepāja Senfoni Orkestrası ve Azerbaycan Opera Orkestrası ile ilk kez sahneye çıkacak ve Concertgebouw Amsterdam'da Olten Filarmoni Orkestrası ile ilk konserini verecek.

İstanbul'da yaşayan ve iyi derecede Fransızca, İngilizce ve İtalyanca bilen Murat Cem Orhan, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, İstanbul Devlet Operası ve Ankara Devlet Operası gibi ülkenin bütün orkestraları ve operalarını yönetti. Geçtiğimiz sezonun öne çıkan performanslarında şef, Polonya'da Zielona Góra Filarmoni Orkestrası, Finlandiya'da Pori Sinfonietta, Slovakya'da Slovak Radyosu Senfoni Orkestrası, Arnavutluk'ta Arnavutluk Radyo Televizyon Senfoni Orkestrası, Almanya'da Heidelberg Sinfonietta, Madrid'de Atlántida Oda Orkestrası, İtalya'da Orchestra Sinfonica Città di Grosseto ve Bakü Devlet Operası ile sahneye çıktı.

Orhan ayrıca İstanbul Müzik Festivali girişimi kapsamında özel bir projede Orchester National de Metz Grand Est ile birlikte çalışarak 2023'te Türkiye'de meydana gelen depremden etkilenen müzisyenlere enstrüman sağlamak amacıyla ortak bir fon kurdu. CRR Senfoni Orkestrası ile Teatro Fraschini'nin Preludi D'Autunno Festivalinde ilk performansını sergileyen şef, Ulvi Cemal Erkin, Ferit Tüzün, Turgay Erdener ve Cemal Reşit Rey gibi Türk bestecilerin parçalarını içeren bir programı yönetti. Orhan'ın eleştirmenlerden övgü toplayan kayıtları arasında solist Bülent Evcil ile yaptığı Turkish Flute Concertos albümü yer alıyor.

Murat Cem Orhan, aralarında Fazıl Say, Maxim Vengerov, Sabine Meyer, Boris Berezovsky, Pietro Spagnoli, Dmitry Shishkin, Dag Jensen, Lucas Macías Navarro, Bruno Schneider, Alban Gerhardt, Kristóf Baráti, Hanna-Elisabeth

Müller ve Joë Christophe'ın da bulunduğu tanınmış sanatçıların konserlerini yönetti. Şefin zengin senfonik repertuarı kapsamında yönettiği dikkate değer yapıtlar arasında G. Puccini'nin "Turandot", G. Donizetti'nin "Aşk İksiri", L. van Beethoven'ın "Fidelio", W. A. Mozart'ın "Sihirli Flüt", "Cosi Fan Tutte", "Saraydan Kız Kaçırma", "Don Giovanni", "Figaro'nun Düşünü", D. Cimarosa'nın "Il Matrimonio Segreto" ve G. Rossini'nin "Sevil Berberi" yapıtları sayılabilir.

Orhan, şeflik kariyerinin yanı sıra N. F. Eczacıbaşı Ulusal Beste Yarışmasında 2010 ve 2012 yıllarında iki kez birincilik ödülüne değer görüldü. Çocuklar için üç müzikal besteledi. 2018 yılında, Nazım Hikmet'in destansı "Kuvâ-yi Milliye" şiirinden aldığı esinle "Kuvâ-yi Milliye'nin İnsan Manzaraları" oratoryosunu besteledi. Ayrıca 2020'de Gedik Sanat Vakfı'ndan aldığı sipariş üzerine üç ünlü Türk şairin şiirlerine yer verdiği "Ölmeme Günü" adlı ikinci sahne parçasını besteledi. Orhan'ın besteleri Türkiye'deki Devlet Senfoni Orkestraları ve Operalar tarafından seslendirildi.

Murat Cem Orhan, 2018'de Paris'te düzenlenen 4. Svetlanov Orkestra Şefliği Yarışması'nda finale kaldı. Lisansüstü eğitimini İstanbul'da Mimar Sinan Üniversitesi'nde Maestro Antonio Pirolli'yle tamamladı. Şef ayrıca Polonya'da Maestro Jorma Panula, Budapeşte'de Maestro Alparслан Ertungealp, Accademia Chigiana Musicale'de Maestro Michel Tabaschnik ve New York'taki Metropolitan Operası Koro Şefi Maestro William Hicks'in ustalık sınıflarına katılarak zengin deneyimler edindi.

Murat Cem Orhan, a Turkish conductor and composer, possesses a notably diverse range of musical engagements and an extensive repertoire. He currently holds esteemed positions as the Music Director and Chief Conductor of the CRR Symphony Orchestra, while also serving as the Artistic Director of CRR Concert Hall.

Highlights of Murat Cem Orhan's upcoming season include debuts with the Sofia Philharmonic Orchestra, Liepāja Symphony Orchestra, and Azerbaijan Opera Orchestra, as well as a debut concert at the Concertgebouw Amsterdam with the Olten Philharmonic Orchestra.

Based in Istanbul and fluent in French, English, and Italian, he has conducted all of the country's orchestras and opera houses, including the Istanbul State Symphony Orchestra, the Presidential Symphony Orchestra, Istanbul State Opera,

and the Ankara State Opera Houses. Notable highlights from the previous season include performances with the Zielona Góra Philharmonic Orchestra in Poland, the Pori Sinfonietta in Finland, the Slovak Radio Symphony in Slovakia, the Albanian Radio Television Symphony in Albania, the Heidelberg Sinfonietta in Germany, the Atlántida Chamber Orchestra in Madrid, Orchestra Sinfonica Città di Grosseto in Italy, and the Baku State Opera House, among others.

Furthermore, he collaborated with the Orchester national de Metz Grand Est on a special project, jointly establishing a fund to provide instruments to musicians affected by the earthquake in Turkey in 2023 as part of the Istanbul Music Festival initiative. Additionally, he made his debut at Teatro Fraschini's Preludi D'Autunno Festival with the CRR Symphony Orchestra, presenting a program featuring pieces by Turkish composers such as Ulvi Cemal Erkin, Ferit Tüzün, Turgay Erdener, and Cemal Reşit Rey. His critically acclaimed recordings include the Turkish Flute Concertos with soloist Bülent Evcil.

He has conducted concerts alongside renowned artists, including Fazıl Say, Maxim Vengerov, Sabine Meyer, Boris Berezovsky, Pietro Spagnoli, Dmitry Shishkin, Dag Jensen, Lucas Macías Navarro, Bruno Schneider, Alban Gerhardt, Kristóf Baráti, Hanna-Elisabeth Müller, Joë Christophe, and many others. In his extensive symphonic repertoire, he has conducted notable works such as G. Puccini's "Turandot," G. Donizetti's "L'Elisir D'Amore," L.v. Beethoven's "Fidelio," W.A. Mozart's "Die Zauberflöte," "Cosi Fan Tutte," "Die Entführung aus dem Serail," "Don Giovanni," "Le Nozze di Figaro," D. Cimarosa's "Il Matrimonio Segreto," and G. Rossini's "Il Barbiere di Siviglia."

In addition to his conducting career, he is a two-time first prize winner of the N.F. Eczacıbaşı National Composing Competition (2010/2012). He has also composed three musicals for children. Notably, in 2018, inspired by Nazım Hikmet's epic poem "Kuva-yi Milliye," he created an oratorio titled "Human Landscapes of Kuva-yi Milliye." Furthermore, in 2020, he composed his second stage piece commissioned by the Gedik Art Foundation, named "Ölmeme Günü," featuring poems by three influential Turkish poets. His compositions have been performed by State Symphony Orchestras and Opera Houses in Turkey.

Murat Cem Orhan was among the finalists in the 4th Svetlanov Conducting Competition held in Paris in 2018.

He pursued his graduate studies in orchestral conducting under the guidance of Maestro Antonio Pirolli at the Mimar Sinan University State Conservatory in Istanbul. Additionally, he enriched his expertise by attending conducting masterclasses led by Maestro Jorma Panula in Poland, Maestro Alparslan Ertungealp in Budapest, Maestro Michel Tabaschnik at the Accademia Chigiana Musicale, and Maestro William Hicks, the Choir Conductor of the Metropolitan Opera in New York.

Joë Christophe klarnet clarinet

Fransa'nın kuzeyinde küçük bir kasabada doğan Joë Christophe, Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris'teki eğitimi sırasında çok sayıda yarışma kazanarak kısa sürede kuşağının en iyi klarnetçilerinden biri oldu.

Joë Christophe, 2019 yılında Romanya'daki Uluslararası Cluj Yarışması'nda 1.'lik ödülü ve bir sonraki ay Münih'teki ARD yarışmasında 1.'lik ödülünün yanı sıra 6 özel ödül kazanarak solistlik kariyerini uluslararası bir seviyeye taşıdı. Ertesi yıl Konservatuardaki eğitimini en yüksek derecelerle bitirdi.

Kariyeri onu dünyanın dört bir yanındaki konser salonlarına götürdü: Paris Filarmoni, Viyana Musikverein ve Konzerthaus, Köln Filarmoni, Berlin Konzerthaus ve Filarmoni, Munich Prinzregententheater ve Herkulessaal, Stiftung Mozarteum Salzburg, Tokyo Uluslararası Forum ve Tokyo Opera Şehir Konser Salonu. En son, 2024 yılında Concertgebouw Amsterdam'da solist olarak ilk konserini verdi.

Bunun yanı sıra, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Münchner Kammerorchester ve Münchner Rundfunkorchester, Philharmonie Südwestfalen, Anhaltische Philharmonie Dessau, Collegium Musicum Basel, Orchestre de l'Opéra de Toulon veya Orchestre de la Garde Républicaine gibi tanınmış orkestralarla solist olarak sahne aldı. Ayrıca Davos Festivali, Festival Nouveaux Horizons, Festival Radio France Montpellier Occitanie ve Festival Sonates d'Automne gibi çok sayıda oda müziği festivaline katıldı.

2020 yılında Rolando Villazón tarafından sunulan ve Arte'de yayınlanan Stars von Morgen programında yer alan Joë Christophe, 2021 yılında ise Berlin'de zamanında Jacqueline du Pré, Daniel Barenboim ve Sir Simon Rattle gibi sanatçıların katıldığı prestijli Debüt im Deutschlandfunk Kultur programında yer almıştır.

Piyanist Vincent Mussat ve Alman plak şirketi Genuin Classics ile kaydettiği ilk CD'si "Idylle", klarnet ve piyano için Fransız ve İngiliz repertuarının güzel renklerini, derin duygularını ve mizahi özelliklerini keşfediyor.

Nefesli çalgı üreticisi Henri Selmer Paris'in elçisi Joë Christophe, 2022 yılından bu yana Banque Populaire Vakfı'nın desteğinden de yararlanıyor.

Born in a small town in the north of France, Joë Christophe discovered music at a very young age thanks to a woodwind band that lent him his first instrument. Entering the Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris and winning numerous competitions during his studies, he quickly became one of the best clarinetists of his generation.

In 2019, Joë Christophe took his soloist career to an international level, winning 1st prize at the International Cluj Competition in Romania and 1st prize at the very prestigious ARD competition in Munich the following month, as well as 6 special awards. The following year he finished his studies at the Conservatory with the highest honors.

His career has taken him to great concert halls all over the world: Paris Philharmonic; Vienna Musikverein and Konzerthaus, Cologne Philharmonic, Berlin Konzerthaus and Philharmonic, Munich Prinzregententheater and Herkulesaal, Stiftung Mozarteum Salzburg, Tokyo International Forum and Tokyo Opera City Concert Hall. Most recently, in 2024, the renowned artist gave his first concert as a soloist at the Concertgebouw Amsterdam.

He has also performed as soloist with renowned orchestras such as Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Münchner Kammerorchester and Münchner Rundfunkorchester, Philharmonie Südwestfalen, Anhaltische Philharmonie Dessau, Collegium Musicum Basel, Orchestre de l'Opéra de Toulon or Orchestre de la Garde Républicaine. He has also participated in numerous chamber music festivals such as the Davos Festival, Festival Nouveaux Horizons, Festival Radio France Montpellier Occitanie and Festival Sonates

d'Automne. In 2020, Joë Christophe took part in the Stars von Morgen program presented by Rolando Villaz3n and broadcast on Arte, and in 2021 he took part in the prestigious Debüt im Deutschlandfunk Kultur program in Berlin with artists such as Jacqueline du Pr3, Daniel Barenboim and Sir Simon Rattle.

Her debut CD "Idylle", recorded with pianist Vincent Mussat and the German label Genuin Classics, explores the beautiful colors, deep emotions and humorous qualities of French and English repertoire for clarinet and piano.

Joë Christophe, ambassador of the woodwind manufacturer Henri Selmer Paris, has also benefited from the support of the Banque Populaire Foundation since 2022.

Tolga YAYALAR

Echoes and Ashes: The Saga of Arhaveli Ismail (World Premiere)

For Large Ensemble and Electronics

İ.D. Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Müzik Bölüm Başkanı Doç. Dr. Tolga Yayalar eserini şöyle açıklıyor:

Nazım Hikmet'in "Kuvayi Milliye" eserinin tiyatro uyarlaması için sabit ortamda bir elektronik eser olarak müzik yazmam istendi. Ne yazık ki, 6 Şubat'taki depremden dolayı oyun önce ertelendi ve sonra iptal edildi. Bu süreçte, "Yıl 1920 ve Arhaveli İsmail'in Hikayesi" adlı üçüncü bölüm dahil olmak üzere birkaç bölümü tamamlamış bulunuyordum. Türkiye Cumhuriyeti'nin yüzüncü yıl dönümünü kutlamak amacıyla Bilkent Senfoni Orkestrası için aldığım bu siparişi düşünürken, bu elektronik çalışmayı orkestral bir esere dönüştürme fikri aklıma geldi. Bu özel bölüm, derinlemesine resimsel anlatısı ve duygusal katmanları ile orkestral bir uyarlama için özellikle uygun görünüyordu. Bu yeni vizyon tarafından motive edilerek, parçayı enstrümanlar için uyarlamaya karar verdim.

Transkripsiyon süreci, tipik bir yaklaşımdan farklı olarak, yalnızca notaları uyarlamak yerine elektronik parçanın rengini ve tınısını enstrümantal yazıya aktarmayı amaçlamıştır. Orkestra, bir ses sentezleyici gibi bir rol üstlenir ve elektronik parçanın ses dünyası, enstrümanlar tarafından katman katman yeniden yaratılır. Zaman zaman enstrümanlar, geleneksel ses kaynakları olarak değil, sentezleyicinin gürültü modüllerini taklit eden cihazlar olarak işlev görür. Bu yaklaşım, elektronik orijinali yansıtan ve orkestra yazısı ile ses manzarası kompozisyonu arasındaki sınırları bulanıklaştıran bir orkestral dokuya izin verir. Eserde enstrümanların yanında, elektronik sesler yine kullanılmaktadır.

Kurtuluş Savaşı'na ait birinci el anlatılar zamanla azalsa da, "Kuvayi Milliye Destanı" gibi eserler, bu dönemin özünü kuşaklar boyu yaşatmada hayati bir rol oynamaktadır. Nazım Hikmet'in şiiri bu bağlamda bir taşıyıcı görevi görür. Bu eser, 'yankılar' ile nesiller boyunca aktarılan hatıraları ele alırken, 'küller' savaşın sonrasını ve yapılan fedakarlıkları sembolize eder. Bu ikilem, geçmişe bir güzelleme yapmak yerine, bu tür önemli olayların anlaşılmasının kolektif hafıza ve zaman üstü anlatılarla korunup sürdürüldüğünü hatırlatmayı amaçlar.

Nazım Hikmet'in metni, ilk olarak 1920'nin zor durumunu tasvir eden ve ardından kurgusal karakter Arhaveli İsmail'in Batum'dan askeri birliklere mermi ve silah kaçırmaya hikayesini anlatan iki bölüme ayrılmıştır. İsmail, kendi hayatını kurtarabilecekken, makineli tüfeği birliklere teslim etmezse yaşamın bir değeri olmadığına inanır. Müzik de bu iki bölüme ayrılarak, hikayeyi romantize etmek yerine Nazım Hikmet'in eserinin bir ses manzarasını çizer.

Parça, 20 enstrüman ve elektronik sesler için bestelenmiştir. Bu parçanın elektroakustik versiyonu şu adreste dinlenebilir: <https://soundcloud.com/tolgayayalar/echoes-and-ashes>.

İ.D. Bilkent University Faculty of Music and Performing Arts Faculty of Music and Performing Arts Vice Dean and Head of Music Department Assoc. Prof. Dr. Tolga Yayalar explains his work as follows:

I was commissioned to write a fixed-media electroacoustic piece for a theater setting of Nazım Hikmet's Kuvayi Milliye. Unfortunately, the play was postponed and then canceled due to the earthquake. However, by that time,

I had already completed several sections, including the third chapter, 'Yıl 1920 ve Arhaveli İsmail'in Hikayesi.' As I began contemplating my commission from the Bilkent Symphony Orchestra, intended to celebrate the Turkish Republic's centennial anniversary, the idea of transforming this electroacoustic work into an orchestral piece took hold. This particular movement, with its deep picturesque narrative and emotional layers, seemed especially suited for an orchestral setting. Motivated by this new vision, I decided to transcribe the piece for instruments.

This transcription diverges from the typical process. Instead of merely adapting notes, I sought to transfer the color and timbre of the electronic piece into instrumental writing. In this endeavor, the orchestra takes on a role akin to a synthesizer, with the sonic world of the electronic piece being recreated layer by layer by the instruments. From time to time, the instruments serve not just as traditional sound sources but as noise-making devices, almost emulating the noise modules of a synthesizer. This approach allowed for a unique orchestral texture that mirrors and then comments on the electronic original, further blurring the lines between conventional orchestral sounds and soundscape composition.

More than a century has passed since the Turkish War of Independence, and our connection to this era comes through accounts passed down from our ancestors. As firsthand accounts fade with the passage of time, artworks like Kuvayi Milliye Destanı become vital conduits of memory, ensuring that the essence of this era transcends generations. So, this piece is all about how we remember the Independence movement, and Nazım's poetry acts as a vessel in this regard. The piece tries to address the 'echoes' as the resonant memories passed down through generations, with 'ashes' symbolizing the aftermath and sacrifices of the war. This duality serves not only as a homage to the past but also as a reminder that our understanding of such pivotal events is preserved and perpetuated through the collective memory and the timeless narratives embedded in works like Kuvayi Milliye Destanı, ensuring the war's legacy endures beyond the fading of firsthand accounts.

The third chapter of Kuvayi Milliye is divided into two parts. Initially, it depicts the dire situation of 1920, a country under occupation. Following this, Nazım Hikmet narrates the story of a fictional character, Arhaveli İsmail,

who smuggles ammunition and weapons to military units from Batum. Despite having the chance to save himself, İsmail believes life holds no value if he fails to deliver the machine gun to the units. His fate is left unknown in the poem. Correspondingly, the music is divided into two sections, aiming not to romanticize the narrative but only to paint a sonic tableau of Nazım Hikmet's work.

The piece is scored for 20 instruments and electronic sounds. The electroacoustic version of this piece is available for listening at: <https://soundcloud.com/tolgayayalar/echoes-and-ashes>.

Wolfgang Amadeus MOZART

(1825-1899)

Clarinet Concerto, A Major, KV.622 7

Mozart'ın 1791 yılında, ölümünden iki ay önce tamamladığı bu konçerto Viyana'nın o dönemde önde gelen klarnetçilerinden Anton Stadler için yazılmıştı. Mozart iki yıl önce yine Stadler için yine aynı tonda bir oda müziği eseri bestelemişti (KV.581).

18. yüzyılın son çeyreği Avrupa'nın Fransız devriminin arifesinde olduğu dönemde müzikte patronaj ilişkileri yeniden şekillenmiştir. Besteciler artık nadiren kilise veya saray gibi kurumlarda düzenli bir maaşla çalışıyorlardı. Bir bestecinin yaşamını kazanması için opera evlerinden sipariş alması, yazdığı senfoni, oda müziği veya piyano eserlerini bir soyluya adayarak ödüllendirilmesi, eserlerinin basımından telif ücreti kazanması, soylulara veya zenginlere dersler vermesi, konserler düzenleyip yine kentin ileri gelenlerine abonman biletleri satması gerekmektedir. Mozart babasının tüm ısrarlarına rağmen Başpiskoposla kavga etmesinin ardından onun emrindeki maaşlı işini bırakarak Viyana'ya yerleşmiş ve büyük başarılar kazanmasa da yukarıda sayılan tüm para kazanma yöntemlerini uygulayarak yaşantısını sürdürebilmişti. Esterhazy, Golitsin gibi önemli prenslerden yüklü miktarlarda ödüller kazanmış, piyano konçertolarını seslendirdiği pek çok konserden zaferle ayrılmıştı.

Ancak operalarında Don Giovanni, Figaro'nun Düşünü gibi aristokrasiyi rahatsız edecek konularda ısrar etmesi, yaylı dörtlülerini bir soylu yerine besteci dostu Joseph Haydn'a adaması gibi beklenmedik hareketleri kariyerinin belli bir düzene oturmasını engellemiştir. Yine de son yıllarındaki ekonomik düşüşün başka sebepleri de vardı. Öncelikle Avusturya'nın Rusya'nın yanında yer alarak Osmanlı İmparatorluğu ile 1787-91 yılları arasında yaptığı savaş ekonomiyi genel anlamda bozmuş, konser organizasyonlarını önemli ölçüde aksatmıştı. Bunun yanı sıra İmparator II. Joseph'in ölümünün ardından tahta çıkan

II. Leopold'un müzikteki eğilimlerinin katı bir şekilde İtalyan olması da Mozart'ın pek çok konudaki şansını azaltmıştı. Bunun üzerine besteci Viyana dışında fırsat aramış, Leipzig, Berlin ve Dresden'e gidip konserler vermişti. En çok umut bağladığı girişimi ise Londra'dan bir opera siparişi almaktı, fakat bu gerçekleşmedi. Eğer müzik endüstrisinin kıta Avrupa'sına göre çok daha gelişmiş olduğu İngiltere'de çalışma fırsatı bulsa, tıpkı Haydn gibi, Viyana'da aristokrasinin kısıtlamalarından uzakta çok daha ferah bir ortamda önemli başarılar yakalayabilirdi.

Mozart'ın Viyana dönemindeki yaşantısının iniş çıkışları eserlerine de yansımıştır. Re, Sol veya Do minör tonlarındaki besteleri o dönemde yoğun olarak ilgilendiği Barok kontrpuandan, ciddi operanın trajik havasından, karamsarlıktan, ölüm düşüncesinden izler taşır. Ancak özellikle La Majör tonunda yazdığı eserler tam zıt bir yaklaşımla iyimserlik, umut ve yaşam sevinci taşır.

Mozart konçertolarını anlamanın önemli bir yolu şu cümle üzerinden geçebilir: Onun konçertoları bir opera sahnesi gibi tasarlanmış, operaları ise bir senfoni veya bir sonat gibi yapılandırılmıştır. Mozart'ın operaları güçlü dramatik anlatımlarını çoğunlukla sonat formuna dayanan sahne yapısına borçludur. Konser programlarında opera aryları ile yan yana yer alan konçertolar ise hem bu güçlü yapısallığı hem de operaların duygusal derinliğini bünyesinde barındırır. Bu bağlamda, diğer konçertolarına olduğu gibi solist yani klarnet, iç dünyasını bir aryada samimiyetle dinleyiciye açan bir opera karakteri gibidir. Özellikle ikinci bölümde bu yaklaşım oldukça etkileyici biçimde ortaya çıkar. Klarnetin içli anlatımı karşısında orkestra bazen eşlik bazen de bir koro gibi işlev görür. Mozart'ın müziğinin büyümesi sayesinde dinleyiciler bu eseri dinlerken zaman zaman bir opera seyrettikleri hissine kapılabilirler.

This concerto completed by Mozart in 1791, two months before his death, was written for Anton Stadler, a leading clarinetist of the time in Vienna. Mozart had composed a piece of chamber music in the same tone for the same musician two years before that (KV.581).

In the last quarter of the 18th century, on the eve of the French Revolution, patronage in Europe was being re-structured. It was now rare for composers to work in institutions like churches or courts in return for a regular payment. For a composer to earn his living, he had to be commissioned by opera houses to write works, to dedicate his symphonies, chamber music pieces or piano works to a noble and be rewarded for that, to earn money from the copyright of his published works, to offer lessons to the rich and the noble, and organize concerts and sell season tickets to the leading figures in the city. After having a quarrel with the Archbishop, Mozart had quit his well-paid job under him, despite all his father's efforts to talk him out of the idea, and moved to Vienna. Although he was not very successful there, he used all the methods listed above to make a living and subsisted. He gained substantial rewards from important princes like Esterhazy and Golitsin and thrived on the concerts where he played his piano concertos. However, his insistence on themes like those of Don Giovanni and The Marriage of Figaro, which the aristocracy found distasteful, and his unexpected moves like dedicating his string quartets to his composer friend Joseph Haydn rather than a member of nobility prevented him from building a good career.

Still the economic distress he suffered in his last years had other causes. The war Russia fought on the side of Austria against the Ottoman Empire in the years between 1787 and 91 took a heavy toll on the economy and concert arrangements fell through. . What is more, the insistence of Leopold II, who succeeded Joseph II after his death, that musical education should be strictly Italian reduced Mozart's chances. Thus, Mozart started looking for opportunities outside Vienna, and gave concerts in Leipzig, Berlin and Dresden. He had placed his best hope in being commissioned to write an opera in London, but this did not happen. If he had had the chance to work in England where the music industry was more developed than that in continental Europe, he could have, like Haydn, achieved considerable success in a comfortable atmosphere free of the constraints of the Viennese aristocracy.

The reflections of the ups and downs of Mozart's life in Vienna can be seen in his works. His compositions in D, G and C minor tones bear traces of Baroque counterpoint in which he had a keen interest back then, the tragic mood of serious opera, pessimism, and the thought of death. However, the works he wrote in A major are marked with optimism, hope, and a joy of living.

A better understanding of Mozart's concertos may be achieved by knowing that his concertos are designed like an opera stage, while his operas are structured like a symphony or sonata. Mozart's operas owe their strong dramatic narration to their stage structure based usually on the sonata form. Concertos which figure alongside opera arias in concert programs are marked with both this strong structurality and the emotional depth of operas. In this context, the soloist, which is the clarinet, resembles an opera character who pours out their heart to a beggar. This approach becomes all the more evident in the second movement. In response to the moving expression of the clarinet, the orchestra serves sometimes as an accompanist and sometimes as a chorus. The magic of Mozart's music may give the audience the impression that they are watching an opera, while listening to this work.

Onur Türkmen

Pyotr Ilyich TCHAIKOVSKY

(1840-1893)

Symphony No.5, Op.64

Bestecinin beşinci senfonisi 1888 yılında gezgin hayatına son verip Moskova'ya yerleştiği dönemde yazılmıştır. Bu dönemde yazdığı üç senfonik eser Manfred, Beşinci Senfoni ve Hamlet ön plana çıkar ve birbirleriyle yapısal olarak ilişkilidirler.

Beşinci Senfoni'nin bir programlı senfoni olup olmadığı tartışma konusudur. Bu tartışmalara tüm bölümlerde kullanılan ve genellikle "Kader Motifi" olarak nitelendirilen ve eserin girişinde klarnetlerden duyulan motif yol açar. Bu motif "İsa Yükseliyor" isimli Ortodoks ilahisinden alınmıştır ve ilahinin ezgisi senfoninin girişinde bir tema olarak duyulur. Daha sonraki tüm bölümlerde bu motif

kullanılır. Söz konusu motifin eserin farklı bölümlerinde farklı karakterlere bürünerek, öyküsel bir ifadeyle sonuçlanması, eserin programlı bir senfoni olabileceği fikrini doğurmuştur. Ancak Tchaikovsky, yakın dostu, şair ve Çarlık ailesi mensuplarından Konstantin Romanov'a yazdığı bir mektupta senfoninin programlı bir eser olmadığını ifade etmiştir.

Bir motifin eserin tüm bölümlerinde kullanılarak bir bütünlük sağlanması fikri Batı müziğinde erken Rönesans döneminden itibaren kullanılmış, Beethoven ile birlikte senfonilere uyarlanarak romantik yapısalcılığın temel taşlarından biri olmuştur. Ancak Tchaikovsky'de ana motifin dönüşümü zıtlıklarla kurulan bir diyalektik üzerine değil psikolojik gelgitler üzerine kuruludur. Dolayısıyla özellikle Beethoven'dan itibaren kahramanın ideal ahlakçılığı ile karşısına çıkan zıtlıkların çatışması üzerine kurulu senfonik biçim Tchaikovsky ile ilk kez bir anti-kahramanın içsel çelişkilerini ve elde ettiği düşsel zaferleri ile yeni bir kimliğe bürünür.

Bu kimlik dönemin Rus edebiyatında da karşımıza çıkan idealizm karşıtı "gerçekçilik"le özdeşir ve Mahler'in dünyayı sorgulayan senfonik anlatımını öngörür.

Bu bağlamda 5. Senfoni'nin sonunda yer alan Mi Majör tonundaki parlak zafer aldatıcıdır. Bu zafer yalnızca imgesel bir zaferdir ve bu romanın asıl finali bestecinin son eseri olan 6. Senfoni ile tamamlanacaktır.

Onur Türkmen

The composer wrote his Symphony no. 5 in 1888, when he settled in Moscow after ending his travels. Three symphonic works he composed in this period, Manfred, Symphony no. 5 and Hamlet, are outstanding, and structurally connected.

Whether Symphony no. 5 is a programmatic symphony has been a matter of debate. The debate originated from the motif generally described as the "Motif of Fate" that is used in all movements and introduced by the clarinets in the opening of the work. The motif was taken from the Orthodox chant "Christ has risen" and the chant's melody is introduced in the opening of the symphony as a theme. The same motif is used throughout the subsequent movements. That the concerned motif assumes different characters in different movements and end in a narrative expression gave rise to the idea that the work might be

programmatic. However, in a letter he wrote to Konstantin Romanov, his close friend, poet and a member of the Tsar's family, Tchaikovsky stated that the symphony was not a programmatic work.

The idea of using a motif in all the movements of a work to ensure integrity was employed in the Western music starting from the early Renaissance period and after being adapted to symphonies by Beethoven, it became one of the cornerstones of Romantic structuralism. However, in Tchaikovsky, the transformation of the motif does not depend on a dialectic built with opposites, but on psychological ups and downs. Therefore, the symphonic form based on the clash between the contrasts the hero faces and his ideal morality since Beethoven assumes a new identity featuring the anti-hero's inner contradictions and the illusory victories he wins for the first time with Tchaikovsky. This identity is similar to the anti-idealist "realism" that is seen in the Russian literature of the time and foreshadows Mahler's symphonic narrative questioning the world.

In this context, the glorious victory in E major at the end of Symphony no. 5 is deceptive. This is only an imaginary victory and the real finale of this novel would be resolved in the composer's last work, Symphony no. 6.

Onur Türkmən

Bilkent Senfoni Orkestrası

Bilkent Symphony Orchestra

1. Keman | 1st Violin

İrina Nikotina *konzertmeister yrd. | asst.*
Bahar Kutay
Vseslava Öztürk
Süreyya Defne
Davut Aliyev
Elena Postnova
Anna Chebukova
Svetlana Rebresh
Buse Korkmaz*
Ana Albero*

2. Keman | 2nd Violin

Feruz Abdullayeva *grup şefi | principal*
Marina Agapova
Adelya Ateşoğlu
Nil Cetiz
İskender Okeev
Senem Akgöl*
Bensu Ünsal*
Çiçe Korkmaz*

Viyola | Viola

Cavid Cafer *grup şefi | principal.*
Yukiyo Hirano *grup şefi yrd. | asst.*
Sema Hakişoğlu
Elif Kuştan
Tijana Silinger
Laura Ann Krentzman
İpek Pınar Aydınlık*
Semih Tercan*

Viyolonsel | Violoncello

Serdar Rasul *grup şefi yrd. | principal asst.*
Artur Rahmatulla
Yiğit Ülgen
Verda Çavuşoğlu
Yaşar Köroğlu*
Kerem Ekber*

Kontrbas | Double Bass

Sergey Margulis *grup şefi | principal.*
Dritan Gani
Zurab Tsitsuashvili
Burak Noyan
Şalva Gagua*

Flüt | Flute

Albena Sezer *grup şefi | principal*
Zita Zempleni
Ebru Aykal

Obua | Oboe

Ogün Koyunoğlu *grup şefi | principal*
Viktoriya Tokdemir

Klarnet | Clarinet

Nusret İspir *grup şefi | principal*
Leonid Volkov

Fagot | Bassoon

Tahsin Arslan*
Ezgi Tandoğan

Korno | Horn

Mustafa Kaplan *grup şefi | principal*
Hasan Erim Hacat
Barış Bayer*
Fulya Kılıçtaş*
Okan Akbaş*

Trompet | Trumpet

Julian Lupu *grup şefi | principal*
Krasimir Konyarov

Trombon | Trombone

Cem Güngör *grup şefi | principal*
Mehmet Ali Baydar
Aleksy Medvedev

Tuba

Noriyoshi Murakami

Vurmali Çalgılar | Percussion

Aydın Mecid *grup şefi | principal*
Ali Can Öztan*
Çetin Özen*

Piyano | Piano

Ezgi Demirel*

*misafir sanatçı

Gelecek Program

Next Program

4 Mayıs May 2024
Cumartesi Saturday, 20.00
Bilkent Konser Salonu | Concert Hall

Barok Müzik III Baroque Music III

Tolga Atalay Ün şef conductor
Anna Chebukova keman violin
Ogün Koyunoğlu obua oboe
Saygun Filarmoni Korosu Saygun Philharmonic Choir
Çiğdem Aytepe koro şefi choirmaster

H. Biber Battalia à 10
J. S. Bach Concerto for Oboe and Violin in C Minor BWV 1060R
G. F. Handel Dixit Dominus HWV 232

19 Mayıs May 2024
Pazar Sunday, 15.00
Bilkent Odeon

Disney on Stage

Murat Göktaş şef conductor
İpek Özdengiz keman violin
Bozok Demirel trombon trombone
Erken Müzik Eğitimi Korosu Early Music Education Choir
Koro Eğitimcileri Choir Instructors
Betül Alpay | Cem Değirmen | Doğa Kılıç | Hilal Bıçaklar
İlayda Erenler | Melis Çıklaçifçi

1 Haziran June 2024
Cumartesi Saturday, 20.00
Bilkent Odeon

Sci-Fi Spectacular Movies Concert

Can Okan şef conductor
Saygun Filarmoni Korosu Saygun Philharmonic Choir
Çiğdem Aytepe koro şefi choirmaster

Avatar • Star Wars • Back to the Future • E.T • Independence Day
Iron Man • X-Men • Transformers • Thor • The Martian • Star Trek
Superman • Interstellar

www.bso.bilkent.edu.tr

bso@bilkent.edu.tr

Bilkent Üniversitesi

Bilkent Üniversitesi kültür ve sanat faaliyetidir.
Cultural and artistic activity of Bilkent University.

bilet.bilkent.edu.tr

Gişe-Ticket Office: **(312) 290 1775**

/BilkentSymphonyOrchestra

/bilkentsymphony

/bilkentsymphony

/BilkentSymphonyOrchestra

Bilkent Symphony Orchestra